

MÜLTECİ EL REHBERİ

yetim
VAKFI

ORPHAN FOUNDATION

وقف الأيتام

Bu kitapçık, Türkiye’de
bulunan mülteciler için
hazırlanmış bir yol izleme rehberidir.

İÇİNDEKİLER

1. Acil Telefonlar	6
YİMER 157	
155 Polis İmdat - 156 Jandarma İmdat	
158 Sahil Güvenlik İmdat	
183 Sosyal Hizmet Destek Hattı	
Alo 144 Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı Sosyal Yardım Hattı	
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Alo 153 Beyaz Masa Hattı	
2. Vize Hakkında Bilgiler	7
3. İkamet İzinleri Hakkında Bilgi	7
4. Vatansızlar	8
5. Düzensiz Göç	8
6. Uluslararası Koruma	8
7. Geçici Koruma (Suriyeli Göçmenler) Bilgileri	9
Geçici Koruma Kayıt Belgesinin Alınması	
8. Çalışma İzin Hakkı	10
9. İnsan Ticaretiyle Mücadele	10
Hukuk Yardımı	

10. Sağlık Hizmetleri	10
Geçici Koruma, Vatansızlar ve Uluslararası Koruma Sağlık Hizmetleri	
Genel Sağlık Sigortası	
11. Eğitim Hizmetleri	11
Zorunlu Eğitim ve Dil Eğitimi	
Üniversite Eğitimi	
Lisans, Türkiye Bursları	
Yüksek Lisans ve Doktora	
Açık Öğretim	
12. Sosyal Yardım ve Hizmetler	11
Beceri Geliştiren Faaliyetler	
Ayni ve Nakdi Yardım Yapan Vakıf, Dernek ve Kurumlar	
Eğitim Desteği Veren Kuruluşlar	
Lisan Eğitimi Veren Kuruluşlar	
Hukuki Destek Veren Kuruluşlar	
Psikososyal Destek Veren Kuruluşlar	
Sağlık Hizmetleri Veren Kuruluşlar (Sağlık Bakanlığı Dışında)	
Sosyal Hizmet Veren Kuruluşlar (Engelli, Yaşlı ve Çocuklar)	
13. Yabancı Öğrencilerle İlgilenen Vakıf, Dernek ve Kurumlar	13
14. Diğer Bilgiler	13

1. Acil Telefonlar

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖÇ İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YİMER 157

Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER 157), yabancılara danışmanlık ve destek hizmeti sağlayan bir çağrı merkezi ve acil yardım hattıdır. YİMER, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışmakta olup, yabancıların Türkiye'deki iş ve işlemleri konusunda yönlendirme yapmaktadır.

YİMER'e yurt içinden ücretsiz olarak 157 numaralı telefondan, yurt dışından ise +90 312 157 11 22 nolu telefondan 7 gün 24 saat ulaşılabilir.

YİMER; vize, ikamet izni, uluslararası koruma ve geçici koruma gibi konularda Türkçe, İngilizce, Arapça, Rusça, Almanca ve Farsça dillerinde danışmanlık hizmeti vermektedir. YİMER ayrıca insan ticareti mağdurlarının tespiti ve göçmen kaçakçılığı mağduru yabancıların kurtarılmasına yönelik ihbar ve yardım hattı olarak da hizmet vermektedir.

155 Polis İmdat - 156 Jandarma İmdat

Kişinin mal ve can güvenliğini tehdit eden her türlü durumda acil çağrı merkezleri aranarak yardım istenilebilir. İnsan ticareti ve göçmen kaçakçılığı için bu telefonlara başvurulabilir.

158 Sahil Güvenlik İmdat

Denizden yapılan insan kaçakçılığı ve diğer yardımlar için başvurulabilir.

183 Sosyal Hizmet Destek Hattı

Aile, kadın, engelli ve yaşlılara ilişkin sosyal hizmetler için başvurulabilir.

Alo 144 Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı Sosyal Yardım Hattı

Aynı, nakdi, eğitim, sağlık, yaşlı, engelli ve diğer yardımlar hakkında bilgi almak için başvurulabilir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Alo 153 Beyaz Masa Hattı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin sunduğu hizmetler ve İstanbul Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün sunduğu tüm hizmetler hakkında bilgi alınabilir ve sorunlar iletilebilir.

2. Vze Hakkında Bilgiler

Türkiye’de 90 güne kadar kalacak yabancılar, vatandaşı oldukları veya yasal olarak bulundukları ülke­deki konsolosluklardan geliş amaçlarını da belirten vze alarak gelirler. Vze muafiyeti ile Türkiye’nin vze uyguladığı ve uygulamadığı ülkeler hakkında aşağıdaki linkten bilgi alınabilir.

Bilgilendirme Linki: <https://www.goc.gov.tr/vize-bilgileri>

Telefon numarası: Türkiye içi 157 veya +90 312 157 11 22

İnternet adresi ve telefon aracılığıyla aşağıdaki bilgilere ulaşılabilir.

- Vze muafiyeti
- Sınır kapılarında verilen vizeler
- Havaalanı transit vizeleri
- Vze verilmeyecek yabancılar
- Vizenin iptali
- Türkiye’ye giriřte belge kontrolü
- Türkiye’ye giriřte izin verilmeyecek yabancılar
- Uluslararası koruma başvurusu için uygulama
- Yabancıların tabi olduğu vze rejimi
- Çalışma vizeleri hakkında bilgi
- Vze istenen ve istenmeyen ülkeler hakkında vze rejimi bilgileri
- Harç miktarları
- Türkiye’nin vze uyguladığı lkeler
- Türkiye’nin vze uygulamadığı lkeler

3. İkamet İzinleri Hakkında Bilgi

Türkiye’de vizenin veya vze muafiyetinin tanıdığı sreden fazla ya da doksan günden fazla kalacak yabancıların oturma izni almaları zorunludur.

Bilgilendirme Linki: <https://www.goc.gov.tr/ikamet-izni-cesitleri>

Telefon numarası: Türkiye içi 157 veya +90 312 157 11 22

İnternet adresi ve telefon aracılığıyla aşağıdaki bilgilere ulaşılabilir.

• İkamet izinleri	• İnsan ticareti mağduru ikamet izni
• Kısa dönemli ikamet izni	• İkamet izni bedeli
• Aile ikamet izni	• Harç miktarları
• đrenci ikamet izni	• İkamet için istenen evraklar
• Uzun dönem ikamet izni	• İlk başvuruda istenen evraklar
• İnsani ikamet izni	

4. Vatansızlar

Hiçbir devlete vatandaşlık bağıyla bağlı bulunmayan ve yabancı sayılan kişiye vatansız kişi olarak adlandırılmaktadır.

Bilgilendirme Linki: <https://www.goc.gov.tr/vatansizlar>

Telefon numarası: Türkiye içi 157 veya +90 312 157 11 22

İnternet adresi ve telefon aracılığıyla aşağıdaki bilgilere ulaşılabilir.

- Başvuru
- Mülakat
- Vatansızlığın Tespiti
- Vatansız kişi kimlik belgesi
- Vatansızlığın iptali

5. Düzensiz Göç

Düzensiz göç; bir ülkeye yasadışı giriş yapmak, bir ülkede yasadışı şekilde kalmak veya yasal yollarla girip yasal süresi içerisinde çıkmamak anlamına gelmektedir.

Bilgilendirme Linki: <https://www.goc.gov.tr/sinir-disi-etme>

Telefon numarası: Türkiye içi 157 veya +90 312 157 11 22

İnternet adresi ve telefon aracılığı ile aşağıdaki bilgilere ulaşılabilir.

- Sınır dışı etme
- Sınır dışı etme kararı alınacaklar
- Sınır dışı etme kararı alınmayacaklar
- Sınır dışı etme kararına karşı yargı yolu
- İdare mahkemesi başvuru ve özellikleri

6. Uluslararası Koruma

Uluslararası koruma için, sınır kapılarında veya bulunduğunuz ilin il göç idaresine şahsen başvuru yapmanız gerekmektedir. Aile üyeleri için yapılan başvuruda 18 yaşından büyükler için muvafakat aranmaktadır. Uluslararası başvuru 6 ay içinde değerlendirilir.

Bilgilendirme Linki: <https://www.goc.gov.tr/multeci>

Telefon numarası: Türkiye içi 157 veya +90 312 157 11 22

İnternet adresi ve telefon aracılığıyla aşağıdaki bilgilere ulaşılabilir.

- Mülteci (Avrupa ülkeleri)
- Şartlı Mülteci (Avrupa ülkeleri harici)
- İkincil Koruma

- Hak ve yükümlölükler
 - Eğitim
 - Sosyal Yardım ve hizmetlere erişim
 - Sağlık
 - Çalışma
 - Harçlık
 - Yükümlölükler
 - Düzenlenecek belge türleri
 - Menşei ülke bilgisi

7. Geçici Koruma (Suriyeli Göçmenler) Bilgileri

Türkiye'ye kitlesel akınlı gelen Suriyelileri kapsar. Geçici koruma için bulunduğunuz ilin il göç idaresine şahsen başvuru yapmanız gerekmektedir. Aile üyeleri için yapılan başvuruda 18 yaşından büyükler için muvafakat aranmaktadır. Uluslararası başvuru 6 ay içinde değerlendirilir.

Bilgilendirme Linki: <https://www.goc.gov.tr/gecicikorumanin-unsurlari>
Telefon numarası: Türkiye içi 157 veya +90 312 157 11 22

İnternet adresinde ve telefon aracılığı ile aşağıdaki bilgilere ulaşılabilir.

- Geçici koruma unsurları
- Avrupa Birliğinde geçici koruma
- Yabancılar ve uluslararası kanunda geçici koruma
- Geçici korumaya ilişkin kayıt işlemleri
- Geçici koruma kanunu ve yönetmeliği
- Sağlık hizmetleri

Geçici Koruma Kayıt Belgesinin Alınması

- İkamet edilen bölgedeki İl Göç İdaresine kayıt başvurusu yapılır.
- Kimliği belirten; kimlik kartı, pasaport, ehliyet, evlenme cüzdanı vb. belgelerin tümü ibraz edilir.
- İkamet yerini gösteren (su faturası, elektrik faturası) vb. belgeler ibraz edilir.
- Kişisel bilgiler doğru olarak beyan edilir. Özel durumlar (hastalık, engellilik vb.) belirtilir.
- İlk aşamada 30 gün süreli kayıt belgesi verilir. Bir ay sonra geçici koruma belgesi verilir.

8. Çalışma İzin Hakkı

- Çalışmaya başlamada önce çalışma izin hakkı alınmalıdır.
- Çalışma izni Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilmektedir. Başvuru yurt içi ve yurt dışından olmak üzere iki türlü yapılmaktadır. Hem yurt içi hem de yurt dışı başvurular bir işyeri veya işletme üzerinden yapılmaktadır.
- Türkiye’de ikamet sahibi olarak bulunuyorsanız en az 6 ay süreli geçerli ikamet izniniz olması durumunda, uluslararası koruma başvuru sahibi iseniz başvuru üzerinden 6 ay geçtikten sonra, şartlı mülteci veya geçici koruma sahibi iseniz kimlik düzenlenmesinin üzerinden 6 ay geçtikten sonra çalışma izni başvurusu hakkı kazanmaktasınız. Süre koşulunu yerine getirmeniz durumunda, çalışacağınız iş yeri veya işletme online sistem üzerinden sizin adınıza başvuruda bulunabilecektir.
- Yabancı çalışan bulmak için Türkiye İş Kurumuna (İŞKUR) başvurabilirsiniz.
 - İŞKUR portalına kaydolduktan sonra sistem üzerinden iş ilanı verebilir, iş gücü çizelgenizi işleyebilir, toplu işten çıkış işlemi gerçekleştirebilirsiniz.

9. İnsan Ticaretiyle Mücadele

İnsan ticareti; kadınların, çocukların ve erkeklerin sömürü amacıyla kaçırılması, zorla alıkonulması ve zorla çalıştırılması ve emeği üzerinden haksız kazanç elde edilmesidir.

Bilgilendirme Linki: <https://www.goc.gov.tr/insan-ticareti-magdurlarina-sunulan-destek-hizmetleri>

Telefon numarası: Türkiye içi 157 veya +90 312 157 11 22

Hukuk Yardımı

Kişinin avukat ücretini veya diğer masrafları karşılayacak imkânı yoksa kişi bulunduğu ilin barosuna başvurabilir.

10. Sağlık Hizmetleri

Geçici Koruma, Vatansızlar ve Uluslararası Koruma Sağlık Hizmetleri

- Kişinin ikamet adresinin bulunduğu ildeki devlet hastanelerine ve devlet sağlık kuruluşlarına doğrudan başvurulabilir. İkamet adresindeki üniversite ve özel hastanelerde ise sevk edilme durumunda veya 112 acil komuta merkezi aracılığı ile hizmet alınabilir.
- Kişinin ikamet adresinin bulunduğu il dışındaki hastanelerden, sadece sevk edilme halinde hizmet alınabilir.
- 112 Alo Çağrı Merkezi üzerinden acil sağlık sorunları için ücretsiz ambulans çağırılabilir.
- Muayene ve ilaç katılım payı alınmamaktadır.

Genel Sağlık Sigortası

Genel sağlık sigortası ise sosyal güvenlik il müdürlüklerince yapılan yani kamu otoritesi tarafından yapılan sigortalardır. Genel sağlık sigortası yaptırmak için Türkiye’de 1 yıl

ikamet etme şartı aranır. Ancak Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler bir yıl ikamet şartına bakılmaksızın okullarına ilk kayıt tarihinden itibaren üç ay içinde talepte bulunurlarsa genel sağlık sigortası yaptırabilirler.

11. Eğitim Hizmetleri

Zorunlu Eğitim ve Dil Eğitimi

- İkamet adresinizin en yakın olduğu okula kayıt yapılır.
- Lise çağındaki öğrenciler ilk olarak İl Milli Eğitim Müdürlüğünde diploma denkliği yaptırır. Ardından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne başvuru yaparlar.
- Ders kitapları, okul çantaları ve kırtasiye malzemeleri ücretsiz olarak verilir. Kayıt parası alınmaz.
- Geldiği ülkeden aldığı belgeler yanında bulunur.
- İŞKUR ve belediyeler tarafından ücretsiz dil eğitimi verilir. Ayrıca çocuğun bulunduğu okulda dil eğitimi verilir.

Üniversite Eğitimi

Bilgi için: www.yok.gov.tr

Lisans, Türkiye Bursları

Türkiye Bursları, burs programı kapsamında öğrencilere; aylık burs, üniversite öğrenim harcı, sağlık sigortası, yurt, Türkçe eğitimi ve geliş-gidiş ulaşım desteği sağlamaktadır. Eğer ortaöğretiminizi Türkiye’de tamamlamadıysanız merkezi olarak düzenlenen giriş sınavı yerine üniversitelerin yabancı uyruklu öğrencilere özel düzenlemiş olduğu sınavlara girmelisiniz. Ayrıca size özel merkezi bir tercih sistemi bulunmayıp üniversite-ye şahsen başvuruda bulunmanız gerekmektedir.

Yüksek Lisans ve Doktora

Lisans mezunu olduktan sonra yüksek lisans ya da doktora eğitimine başvurulabilir. Programa kabul koşulları açısından üniversite ve program arasında farklılıklar olsa da yüksek lisans ve doktora için temel bilimler sınavı (ALES, GRA vb.) gibi sınavlardan başarı puanı talep edilmektedir. Yüksek lisans ve doktora için ülkenizden aldığınız lisans veya yüksek lisans diplomasının denkliği gerekmektedir.

Açık Öğretim

Türkiye’de üniversite eğitimine üniversitelerin açık öğretim programından devam edilebilir. Bu program tamamlandığında örgün eğitimle denk bir diplomaya sahip olunabilir.

12. Sosyal Yardım ve Hizmetler

Beceri Geliştiren Faaliyetler

- Türk Kızılay Göç ve Mülteci Hizmetleri
- Yetim Vakfı
- İŞKUR

Ayni ve Nakdi Yardım Yapan Vakıf, Dernek ve Kurumlar

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- Kızılay
- İl ve İlçe Belediyeleri
- Birleşmiş Milletler (UNHCR)
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları
- İHH
- Çalışma ve Sosyal Hizmetler Aile Bakanlığı Sosyal Hizmet Merkezleri
- Müftülükler
- Sadakataşı Derneği
- Cansuyu Derneği
- Deniz Feneri
- Verenel Derneği
- Kafkaslılar Derneği
- Türkistanlılar Yardım Derneği
- İDDEF
- Hüdai Vakfı
- Şam Âlimleri Derneği
- Umut Vakfı

Eğitim Desteği Veren Kuruluşlar

- Birleşmiş Milletler (UNHCR)
- Yetim Vakfı
- MEB
- Kızılay
- İl ve İlçe Belediyeleri
- Üniversiteler

Lisan Eğitimi Veren Kuruluşlar

- MEB ve Toplum Merkezleri
- Yunus Emre Enstitüsü
- İŞKUR
- İSMEK
- Çeşitli Dernekler

Hukuki Destek Veren Kuruluşlar

- BAROLAR
- İHH
- Uluslararası Mülteci Hakları Derneği

Psikososyal Destek Veren Kuruluşlar

- Kızılay
- Yetim Vakfı
- Toplum Merkezleri
- Belediyeler

Sağlık Hizmetleri Veren Kuruluşlar (Sağlık Bakanlığı Dışında)

- AİD
- Yeryüzü Doktorları
- Belediyeler
- Vakıf Üniversiteleri

Sosyal Hizmet Veren Kuruluşlar (Engelli, Yaşlı ve Çocuklar)

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Hizmet Müdürlükleri
- İl ve İlçe Belediyeleri

13. Yabancı Öğrencilerle İlgilenen Vakıf, Dernek ve Kurumlar

- YTB
- MEB
- YÖK
- Türkiye Diyanet Vakfı
- UDEF
- BESADER
- Aziz Mahmud Hüdayi Vakfı

14. Diğer Bilgiler

- Üçüncü bir ülkeden ikamet veya vize alındıysa İl Göç İdaresine başvurularak çıkış izni alınabilir.
- Üçüncü ülkeye yerleştirme için Birleşmiş Milletler (UNHCR)'e başvurulabilir.
- Türkiye'de evlenme yaşı 18'dir.
- Evlenmek için, ikamet edilen ilçe belediyesinin nikâh dairesine başvurulabilir.
- Kişiyi karşı bir suç işlenmişse veya kötü muameleyle maruz kalınmışsa Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurulabilir.

ORPHAN FOUNDATION

وقف الأيتام

Karagümrük Mah. Muhtar Muhiddin Sok.
No:11 Edirnekapı – Fatih
bilgi@yetimvakfi.org.tr
0212 970 6060

ONLINE BAĖIŐ
www.yetimvakfi.org.tr